

JON PENNANDER

Syndensberg

VOLYM I

mitt på väggen. Till tonerna av ”Green green grass of home” med Tom Jones, mötte lådan upp mitt i mammans blickfång. – Stäng av den där jävla musiken! Det var inte ofta som morsan var förbannad, men nu var hon det. Han ryckte ut strömsladden, det gick fortast så, för när hon såg ut på det där viset kunde han få en hurring i värsta fall. Efter utförliga och högljudda frågor om vad han hade gjort i huset när bilen var borta, så hade han haft ett bra svar. Trodde han själv i alla fall. Bilen hade varit borta och morsan skulle knappast tro på att Peter, som ”fladderöra” egentligen hette, frivilligt skulle ha skippat ett tillfälle om att få åka bil, till förmån för Jon.

Detta var inget hon skulle ha gått på, han hade därför inte låtsas om det där med bilen, utan hade bara ringt på dörren och frågat efter Peter.

– Å vem var’ e som öppna då? Lille grabben tvekade en aning för länge, men sa sen så neutralt han förmådde.

– De’ va’ Gunilla, som undersköna storasyrran hette. Då blixtrade ögonen på mamman igen, Jon fann sig nu ännu snabbare.

– Hon undra om ja’ kunde ta ut Bessie, vilket hade varit hundens namn. Något som hade varit fullt möjligt, då både hunden och Jon tyckt mycket om varandra, men detta påstående föll inte i god jord.

– Bet hundjäveln dig i handen då eller! skrek nu mamman helt ursinnig, varpå hon hade fattat tag i tröjans bröst och skakade hela honom med våldsamt kraft. Han var ytterst nära att börja böla, men stålsatte sig allt vad det gick. Då fattade hon tag runt huvudet och som hon förde in under hakan, med den andra armen kramade hon honom hårt intill sig. Samtidigt som hon började skaka.

– Förlåt mej, förlåt mej kära barn, grät hon nu helt plötsligt. Sonen trodde då att han trots allt hade gått i land med sin version, kände sig därför mest lättad. – Nä ä de’ ingen fara på take’! var något som dom äldre gubbarna hade kört med, och som verkade mest passande för tillfället.

Att faran inte låg på taket, utan någon helt annan stans, framstod mer eller mindre klart för både mor och son eftersom. För var och en på sitt sätt och för var och en, av sin egen anledning givet. Han hade radikalt börjat undvika mer besök i direktörshuset, ville bara cykla så mycket möjligt. Det hade inte Peter fladder haft nått emot, och som för det mesta tog dom ända ner till gamla bilfärjans kaj, där ”Jimpa”

Jonis. Mest på grund av sin mans storslagna medmänsklighet, trots att han fortfarande höll mycket hårt i börsen.

Det fanns en mycket ursäktande aspekt av Jannes hårda grepp om penningpungen. 80-talets värdeförskjutningar lät sig inte påverkas av Bruce Springsteens ideal. Det var inte längre fult att vara en kallhamrad kapitalist, det var smart. Vanliga jobb blev man inte rik på och ingenting att ha, varför skulle man jobba när man kunde köpa och sälja? Något som först de privata fastighetsägarna insåg. Om de sålde av några kåkar med fejkade ursprungliga köpeskillningar i botten, så steg hyresvärdens aktiekurs rejält. För aktiebolag hade man ju sett till att ha på plats innan, annars va' man ju dum i hu'vet.

Snart nog började även kommunerna inse sin potential på bostadsmarknaden. Även om dom inte kunde avyttra och ombilda hela sitt bestånd, speciellt inte när man skulle föreställa vara socialdemokrat, så kunde man ju höja hyrorna istället. Det dröjde inte länge förrän små familjeföretag av Bergmans järns dimension, tvingades att kasta in handduken. Det fattade man när lager Olle stod i källaren, utan rocken på sig. Som såg förbi honom med underkäken upp och ner. Han ville då förskona sina "surrogatföräldrar" den plågan. Tänkte därför mer på dom än på sig själv, gick upp för spiraltrappan, Solan stod bakom disken, likblek.

– Ja' vet redan! Allt släppte för henne, och hon for ut i en hejdlös gråtattack

– Fö förlåt oss Jonis, de gick inte lä längre, dom bara höjde å höjde. Janne som hade hört uppträdet, stormade ut ur kontoret med jackan på i farten, ögonen som kolbitar, käkmusklerna spelade. En papplåda med rördelar som stod för nära utgången, fick sig en stenhård spark så allt for ut över hela golvet. Det var början till slutet, inte bara för Bergmans järn eller för Sundbyberg, utan för hela Sverige och världen i allmänhet. Endast Kuba visade sig ensamt hålla emot i slutänden.

Fyra år senare var Tarmen död, han hade hängt sig hemma i takkroken. Med hörlurarna på skallen och med Jimi Hendrix på skivtallriken. "Flickvännen" hade varit i särklass den mest obehagliga varelse, av det kvinnliga könet som någonsin mötts. Samma helsvarta utstyrsel på begravningen som hon alltid tycktes gå omkring i, log konstigt hela tiden. Den finska sidan hade då tagit över sorgearbetet, – va' är'e som

är så roli't me're här'å? Då sågs något som förhoppningsvis bara skulle erfaras en enda gång till. Ett par år senare i den verkliga dödsskuggans dal. Ögon som förvandlades till katedralinsler med reflekterande bilder inifrån och ut. I högst en sekund, i en myriad av bilder. Som upprepades ett antal år efteråt, i Danmark där med. I form av en högst trolig ondskans utsände. Vars ögon lika blixtnabbt ändrades. Till ett kolmörkt rum med en ljusstrimma som bröt fram. Som när dörren öppnas till en källare där strömmen gått, och där man själv hamnat.

Inför tarmens "änka" och utan att tänka sig för, hade korstecknet gjorts. Den "vanliga" blicken kom då tillbaka. Hon hade plockat upp ett svart cigarettetu i ur fickan, med det svarta nagellacket väl synligt. Lumparkompisen var redan långt utom räckhåll, för att det enorma rökmolnet med den inneboende andedräkten, inte skulle kunna träffa som svar på frågan.

kampen var därmed vunnen. SVT började zooma in delar av den finska publiken. En ung blond och mycket vacker mamma med sin bebis son, med för stora hörselkåpor återkom. Med en fyra minuter kvar kom ännu en kontring. En skymd Kanada målis, med ett helt gäng gubbar framför sig, får snett från vänster en dragning som han bara kan ana. Som med "Maradonas hand" tar sig igenom muren av spelare och åker in förbi. Till höger om skridskon på målisen och som gick åt fel håll. För vinkeln där den gick in, var ju ändå omöjlig och helt utesluten, men ack så inte! Den som hade "handen" över sig i den dragningen var Harri Pesonen. Smack! 3-1 till de blåvita isens färger och Jon hade skrikit sig hes långt innan dess. Den svenska kommentatorn fick själv skrika, för att överhuvudtaget kunna höras.

Kanada fick psykobryt och plockade ut målvakten och var nu sex mot fem utespelare. De pepprande skotten avfyrades oavbrutet, men som kyligt och metodiskt skickades bort till tom planhalva och som ledde ingen vart. Med femtio sekunder kvar spelades Säkkijärven polkka i högtalarna och hela hallen vibrerade. Hela norra jordklotet räknade ner, fem, fyra, tre, två, ett. Slut, Kanada mosade och finnarna var mer än värdiga världsmästare. Med ett lag som på pappret från början varit lika med ett skämt, tog då avgörande målskytten Pesonen några skär fram till ett läktarparti. Den lille grabben med hörselskydden var hans son. Grabben såg ut som när Jon själv var liten och kanske, kanske ville den egna fadern be om förlåtelse.

Om inte annat så ville den "riktige" allas vår fader där ute och uppe, försona och hela. Jo, för den "andre" den världslige, hade väl svårt med det, för han var ju redan död. Fast det var ju klart, att ha varit en genuint komplexfylld statustorsk kunde den inte direkt lastas för. Då statusfixering är en sjukdom, som i de flesta fall är obotlig. Ledmotivet med säcken på målsnöret ännu ej hopknuten, ekade från förr, likväl som i slutminuten av matchen. Melodin i sig självt slog igenom 1939, samma år som ryssarna anföll Finland i skuggan av Polens invasion. Då den ekvilibristiske dragspelskungen Viljo Vesterinen tog sin början, till att ta stora delar av världen med storm, men som var satt på paus till efter kriget. Med glädjen i den minst sagt medryckande som rappa låten, mitt i stormen av hotande undergång.

Och där Sveriges, "Finlands sak är vår" stannade vid det påståendet.